

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119428746
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubincová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6119428746.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Kubincovej, PhD., členov senátu JUDr. Mariána Blahu a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zast.: JUDr. Oskar Chnápko, advokát, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica proti žalovanej L. P., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/XX, L., prechodne bytom U. XXX/XX, XXX XX S. o zaplatenie 10.332,73 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17Csp/235/2019-132 zo dňa 19. októbra 2021 takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17Csp/235/2019-132 zo dňa 19. októbra 2021 p o t v r d z u j e.

II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd prvou výrokovou vetou konanie pre zaplatenie dlžných poplatkov vo výške 39,75 Eur a zmluvného úroku vo výške 19,80 % ročne zo sumy nesplatenej istiny poskytnutého úveru vo výške 6 778,99 Eur od 26.09.2021 do zaplatenia zastavil a druhou výrokovou vetou zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 6.778,99 Eur ako istinu, sumu vo výške 3.513,99 Eur ako dlžné zmluvné úroky a zákonné úroky z omeškania do dňa predchádzajúcemu 20.12.2018 spolu so zmluvným úrokom vo výške 19,80 % ročne zo sumy nesplatenej istiny poskytnutého úveru vo výške 6.778,99 Eur od 20.12.2018 do 25.09.2021 a so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy nesplatenej istiny poskytnutého úveru vo výške 6.778,99 Eur od 20.12.2018 až do zaplatenia, a to v splátkach po 80 Eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc mesiacom december 2021 pod hrozbou straty výhody splátok. Žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou, súdu doručenu dňa 05.11.2019, domáhal vydania platobného rozkazu pre zaplatenie sumy 10.332,73 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania od žalovanej 1/ L. U., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom S. XXX/X, S., ako dlžníčke a žalovanej 2/ L. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., F. XXX/XX, ako spoludlžníčke. Žalovaná 1/ zomrela dňa 25.06.2019 a okresný súd uznesením zo dňa 05.12.2019, konanie voči nej zastavil. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že dňa 30.09.2014 právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s., ako veriteľ a L. U. ako dlžník a L. P. ako spoludlžník, uzavreli Zmluvu o úvere č. 5681838485, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol L. U. a L. P. peňažné prostriedky vo výške 7.000 Eur. L. U. a L. P. sa zmluvne zaviazali vrátiť právnenému predchodcovi žalobcu poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote a zaplatiť dohodnuté úroky podľa Zmluvy. V dobe od uzavretia Zmluvy L. U. a L. P. splatili svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania vyplýva z Aktuálneho stavu úveru, z časti Zaplatené splátky. Následkom uvedeného a po predchádzajúcej výzve

v zmysle ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 27.03.2017. L. U. a L. P. si aj napriek výzve doposiaľ svoj záväzok nesplnili. Na základe uvedeného sa žalobca voči žalovanej L. P. po úmrtí L. U. domáha zaplatenia dlžnej istiny spočívajúcej v nesplatennej časti poskytnutého úveru vo výške 6.778,99 Eur, dlžných zmluvných úrokov a zákonných úrokov z omeškania do dňa predchádzajúceho 20.12.2018 vo výške 3.513,99 Eur, dlžných poplatkov vo výške 39,75 Eur, čo v súčte predstavuje sumu istiny vo výške 10.332,73 Eur, ďalej zmluvného úroku vo výške 19,80 % ročne zo sumy nesplatennej istiny poskytnutého úveru vo výške 6.778,99 Eur od 20.12.2018 do zaplatenia, zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy nesplatennej istiny poskytnutého úveru vo výške 6.778,99 Eur od 20.12.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania celkovo vo výške 1.009,23 Eur.

3. Okresný súd uviedol, že listom, doručeným 29.10.2020 žalovaná Mária Solčianska oznámila, že chce byť vypočutá pred súdom v Nitre. Zo zápisnice o výsluchu žalovanej L. P. pred Okresným súdom Nitra zo dňa 26.03.2021 vyplýva, že zmluvu o úvere uzavrela, ale pod nátlakom jej druha L. U., ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý bol v tom čase nezamestnaný a ktorý je synom L. U.. Nevedela sa vyjadriť, koľko finančných prostriedkov bolo čerpané, nakoľko peňažné prostriedky boli čerpané L. U., ktorá ich použila na vyplatenie predchádzajúcich podližností, časť použila na zariadenie izby v rodinnom dome, časť dala synom a zároveň prispievala na stravu, nakoľko žili v spoločnej domácnosti. Nevedela sa vyjadriť, kedy bola zaplatená posledná splátka, ani kedy sa prestali jednotlivé splátky uhrádzať, pretože ona úver nečerpala, úver platila L. U., ktorá úver splácala pokiaľ žili v spoločnej domácnosti a potom ako L. U. v roku 2017 odišla do Azylového domu, stratila s ňou kontakt. Je si vedomá, že za úver ručila, aj keď pod nátlakom, úver je ochotná uhrádzať v splátkach úmerných jej príjmu. Žije v nájomnom byte s dvomi neplnoletými synmi, na ktorých má otec prispievať sumou 80 Eur, pričom otec si vyživovaciu povinnosť riadne neplní. Je nezamestnaná, stará sa o invalidného brata, na ktorého poberá opatrovateľský príspevok. Žalovaná L. P. bola poučená, že v danom prípade nie je možné už konanie na Okresnom súde v Nitre, nakoľko nevyužila možnosť vzniesť námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu v Banskej Bystrici.

4. Okresný súd uviedol, že žalobca na pojednávaní dňa 19.10.2021 vzal žalobu čiastočne späť pre zaplatenie dlžných poplatkov vo výške 39,75 Eur a pre zaplatenie zmluvného úroku vo výške 19,80 % zo sumy istiny vo výške 6.778,99 Eur od 26.09.2021 do zaplatenia, preto v zmysle § 145 ods. 2 CSP okresný súd konanie v týchto častiach zastavil. Žalobca súhlasil so splátkovým kalendárom vo výške 80 Eur mesačne a to do 25 dňa v mesiaci počnúc mesiacom december 2021. Domáhal sa, aby súd žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 6.778,99 Eur ako istiny, sumy 3.513,99 Eur ako dlžných zmluvných úrokov a zákonných úrokov z omeškania do 20.12.2018, taktiež zaplatenia zmluvného úroku vo výške 19,80 % zo sumy 6.778,99 Eur od 20.12.2018 do 25.09.2021, kedy mala nastať konečná splatnosť úveru a zaplatenia 5 % úroku z omeškania ročne zo sumy 6.778,99 Eur od 20.12.2018 do zaplatenia.

5. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Vzhľadom k tomu, že žalovaná skutkové tvrdenia a výšku dlžnej sumy uvedené v žalobe nepoprela (§ 151 ods. 1 CSP) a v konaní zostala v tomto smere pasívna, okresný súd považoval zaplatenie sumy 6.778,99 Eur ako istiny, zaplatenie sumy 3.513,99 Eur ako dlžné zmluvné úroky a zákonné úroky z omeškania do zosplatenia úveru t.j. do dňa 20.12.2018, za nesporné, v dôsledku čoho návrhu žalobcu vyhovel a žalovanú zaviazal na zaplatenie jednotlivých súm tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

6. Okresný súd uviedol, že pokiaľ sa žalobca domáhal aj zaplatenia zmluvného úroku vo výške 19,80 % ročne zo sumy nesplatennej istiny vo výške 6.778,99 Eur od 20.12.2018 do zaplatenia, v tejto časti súd vyhovel žalobe len čiastočne a žalovanú zaviazal na zaplatenie zmluvne dohodnutého úroku vo výške 19,80 % zo sumy 6.788,99 Eur od 20.12.2018 do 25.09.2021, t.j. do termínu konečnej splatnosti úveru. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na skutočnosť, že termín konečnej splatnosti mal nastať 25.09.2021, čo vyplýva z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobcovi vznikol nárok z titulu úrokov z úveru pri riadnom plnení dohodnutých zmluvných podmienok splácania úveru až do termínu konečnej splatnosti úveru 84 splátkou, splátkami vo výške 155 Eur po dobu 84 mesiacov. Takto stanovený nárok dohodnutých zmluvných úrokov vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 17.06.2020 sp.zn. 17Co/154/2019-148, pričom rovnaký názor zaujal aj Najvyšší súd SR

v uznesení zo dňa 16. 06. 2020 sp.zn. 5Cdo/42/2020, keď dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

7. Žalobca sa zároveň domáhal aj zaplata úroku z omeškania vo výške 5 % zo sumy 6.778,99 Eur po čiastočnom späťvzatí žaloby od 20.12.2018 do zaplata . Okresný súd v tejto časti návrhu žalobcu vyhovel, pretože úrok z omeškania v takejto výške je v súlade s Nariadením vlády č. 87/1995 Z. z.

8. Okresný súd umožnil žalovanej zaplatiť istinu vo výške 6.778,99 Eur, dlžné zmluvné úroky a zákonné úroky z omeškania vo výške 3.513,99 Eur s prisl. splácať v splátkach po 80 Eur mesačne, vzhľadom na jej osobné, majetkové, zárobkové a sociálne pomery.

9. Okresný súd uviedol, že o nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní v prevažnej miere úspešný, a preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy proti žalovanej.

10. Voči rozhodnutiu okresného súdu podala odvolanie žalovaná, ktorá žiadala odklad platobného rozkazu pre zaplata sumy 10.332,73 Eur. Uviedla, že jej životná situácia je dosť nízka a je matkou dvoch maloletých detí, takže jej nevychádza platiť mesačne 80 Eur. Pripustila, že si je vedomá toho, že pri pôžičke za svokru ručila, ale chcela byť vypočítaná pred súdom. Nakoľko sa však nemohla a nemala ako dostaviť až do Banskej Bystrice, tak rozhodol za ňu súd. Uviedla, že druhá má vo väzení a keď sa vráti, tak akonáhle sa zamestná, je ochotná platiť aj 80 Eur mesačne. Pokiaľ je živiteľkou detí, tak jej to nevychádza. Preto požiadala okresný súd o splátky vo výške 30 Eur mesačne.

11. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej vyjadril, že neobsahuje náležitosti odvolania a navrhol aby odvolací súd odvolanie odmietol. Stotožnil sa s rozhodnutím okresného súdu a uviedol, že žalovaná nárok žalobcu nespochybnila, iba poukázala na svoju sociálnu situáciu.

12. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

13. Odvolací súd bol v zmysle § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil okresný súd:

14. Právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s. dňa 30.09.2014 uzavrel s L. U. ako dlžníčkou a L. P. ako spoludlžníčkou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. 5681838485, na základe ktorej im poskytol úver vo výške 7 000 Eur, ktorý sa zaviazali splácať v mesačných splátkach vo výške 155 Eur s počtom splátok 84 a s konečnou splatnosťou úveru dňa 25. 09. 2021. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá vo výške 19,8 % ročne, pričom ročná priemerná miera nákladov (ďalej len „RPMN“) banky predstavovala výšku 21,7 %, kým priemerná RPMN na trhu predstavovala výšku 10,86 %. Dátum prvej splátky bol dohodnutý na deň 25. 10. 2014, dátum konečnej splatnosti na deň 25. 09. 2021 a dátum každej ďalšej splátky na 25. deň v mesiaci. Celková čiastka úveru bola ustálená v sume 12 879,83 Eur.

15. Z Výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 27.02.2017 vyplýva, že právny predchodca žalobcu oznámil L. U. a L. P., že porušením Zmluvy o úvere došlo k zosplatneniu pohľadávky ku dňu 27.03.2017 a úverová pohľadávka sa stáva predčasne splatnou v celom rozsahu a zároveň ich vyzval na úhradu sumy 7.421,70 Eur, v lehote do 10 dní od doručenia výzvy. L. U., ani L. Solčianska dlžnú sumu neuhradili.

16. Z fotokópie Zmluvy o postúpení pohľadávok č. III/2018 zo dňa 20. 12. 2018 vyplýva, že právny predchodca žalobcu Poštová banka a.s., postúpila pohľadávku voči L. U. a L. P. na žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692 a postúpenie pohľadávky im bolo oznámené Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 02.01 2019.

17. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

19. Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

20. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky

21. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie žalovanej podľa jeho obsahu a zistil, že žalovaná sa odvolala voči rozhodnutiu okresného súdu, čo do spôsobu zaplatenia dlžnej sumy a zároveň namietla procesný postup súdu. Z obsahu odvolania tak bolo zrejmé, čo odvolateľ napáda aj čoho sa domáha, preto sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalobcu, že odvolanie neobsahuje zákonom stanovené náležitosti a odvolanie žalovanej prejednal.

22. Žalovaná nenamietla rozhodnutie okresného súdu z hľadiska výšky sumy, na ktorú bola zaviazaná, ani z hľadiska výšky príslušenstva, ktoré je povinná platiť. Domáhala sa iba iného rozhodnutia ohľadom spôsobu splatenia dlhu keď uviedla, že nie je v jej finančných možnostiach dlh uhradiť jednorazovo, ani v určenej výške splátky 80 Eur mesačne. Uviedla, že pokiaľ keď sa jej druh vráti z výkonu väzby, bude ochotná platiť aj splátky v určenej sume 80 Eur mesačne.

23. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 232 ods.3, upravuje lehotu na plnenie dlhu 3 dni od právoplatnosti rozsudku. V zmysle citovaného ustanovenia súd môže iba v odôvodnených prípadoch určiť na plnenie dlhšiu lehotu. Pokiaľ súd využije možnosť určiť dlhšiu lehotu, je povinný v konaní preskúmať, či v danom prípade je odôvodnené určenie dlhšej lehoty na plnenie peňažnej povinnosti, ktorej splatenie uložil žalovanému.

24. Žalovaná pri výpovedi pred Okresným súdom Nitra na otázku, či žiada splátkový kalendár, neuviedla konkrétnu sumu, ktorú žiadala ako výšku splátky, iba deklarovala svoje sociálne a finančné pomery, z čoho bolo zrejmé, že žiada o povolenie splácania dlhu v bližšie neurčenej výške mesačných splátok.

25. Okresný súd preto postupoval správne, keď zväzil jej deklarované finančné a rodinné pomery, ale zároveň vzal do úvahy výšku dlhu. Vzhľadom na výšku dlhu, na zaplatenie ktorého bola žalovaná zaviazaná rozsudkom okresného súdu, ktorý predstavuje 10.292,98 Eur a príslušenstvo, je zrejmé, že splácanie splátkami vo výške 30 Eur mesačne by trvalo neúmerne dlho. Pri určení výšky splátok je súd povinný prihliadnuť aj na právo veriteľa, aby jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote. Z uvedeného pohľadu bolo určenie splátky 80 Eur, s výškou ktorej vyjadril súhlas aj žalobca, primeraný výške dlhu.

26. Žalovaná v odvolaní uviedla, že chcela byť vypočutá pred súdom, ale nakoľko sa nemala ako dostaviť do Banskej Bystrice, súd rozhodol bez jej prítomnosti. Uvedenú námietku vyhodnotil odvolací súd ako námietku voči procesnému postupu okresného súdu. Ako odvolací súd zistil, okresný súd umožnil žalovanej vzhľadom na jej námietku nedostupnosti Okresného súdu Banská Bystrica, aby vypovedala pred Okresným súdom Nitra. Zo zápisnice spísanej dňa 26.03.2021 na Okresnom súde Nitra vyplýva, že žalovaná využila možnosť vypovedať pred súdom a k veci mohla uviesť všetko podstatné. Výpoveď pred dožiadaným súdom (Okresným súdom Nitra) je procesne rovná výpovedi pred konajúcim súdom (Okresný súd Banská Bystrica). Okresný súd Banská Bystrica preto pri rozhodnutí vychádzal z výpovede žalovanej urobenej pred Okresným súdom Nitra. Okresný súd tak postupoval správne, v súlade s Civilným sporovým poriadkom a jeho postupom nebolo porušené právo žalovanej vypovedať pred konajúcim súdom.

27. Keďže odvolací súd je v zmysle § 380 ods.1 CSP viazaný odvolacími dôvodmi, rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal iba z dôvodov uvedených v odvolaní a inými dôvodmi sa nezaoberal.

28. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je v rozsahu odvolaním napadnutého výroku vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu sporových strán. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

30. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).